

MARIJIN LIST

POSKRBITE SE,
KA BO ZADOSTA
DOBRIH
DÜHOVNIKOV

Nevtepeno Poprijéta Devica Marija,
Zmožna Gospá Vogrska.

==== POBOŽEN MESEČEN LIST. ====

Vrejüje ga: KLEKL JOŽEF vpok. pleb. v Črensovcih.
CSERFÖLD (Zalamegye.)

Dari.

Na podporo M. Lista i Novin so darüvali:

Po 2 K: Cigan Ana z Beltinec, Hajdinjak Roza z Žižkov, Trplan Jožefa žena, Šinkec Jožefa žena z Kükečkoga, Kolenko Verona z D. Bistrice, pr. g. Keresztury Vince pl. z Čankove, Magdič Verona i z G. Bistrice, Horvat Ferenc, p. 48. pp., Geček Janoš z G. Sinika, Mukič Ludovik 14. dbc.; po 10 K: Maučec Ivan z D. Bistrice, Forjan Štefan topničar, Lončar Štefan, 18. dbc. z Noršinec, Karika Ferenc, Kavaš Balaž, Kiric Ivan vojni peki; po 6 K: Rogac Ivan telefonist, Štefan Markoja z Grubišnoga Polja; po 4 K: Alt Anton z Gibine, vlč. g. Fr. Sal. Gomilšek, župnik od sv. Petra, Gjörköš Mihala žena z Gomilic, Kozar Karol podd. 14. dpp., Gomboc Viktor i Jožefa z Vedéslavec, Filip Martin topničar; po 1 K: Vagner Treza z Sr. Bistrice, Ankič J., Kühar Roza, Düh Treza z G. Sinika, Najdeno, Balažic Mihal p. 48. pp., Kühar Jožefa z Elatzgrabena, Csurman Jožefa žena z Matjašovec; Bačić Ivan vojni delavec, nabrao 26 K., Števanec I. vojni delavec 3 K, vlč. g. Csácsics Jožef pl. z Črensovec 20 K, Draškovič Ferenc p. 48. pp. nabrao 14 K, G. Sinička fara 20 K, Rodi Marija z Gomilic 60 fil., vlč. g. Franc Žurga vojni kurat 6 K, v beltinskoj fari nabrao vlč. g. Kühar Štefan pleb 658 K 20 f. — V *Beltincih* darüvali: po 60 fil.: Škafar Števan, Zver Jožef, Forjan Ivan, Glavač Marko; po 1 K: Slavic Števan, Ros Ivan, Antolin Andraš, Smodiš Matjaš, Vörös Jožef, Tkalec M., Horvat Hedviga, Glavač Ana, Düh Ana, Csenar Ferenc žena, Jona Marija, Ros Andraš, Tratnjek Ivan, Šömen Mihal, Vörös J., Koter Orša, Kavaš Žofa, Sobočan Orša, Hartman Jožef, Slavic Ivan, Sobočan Štefan, Ambruš Orša, Vučko Matjaš, Balažic Ferenc, Glavač Martin, Filip Ivan, Vörös Matjaš, Düh Matjaš; po 2 K: Sipos Lenka, Zver Andraš, Jerebic Štefan, Baša Jožef, Šaruga Matjaš, Horvat Jožef, Vučko Ana, Grüškovnjak Petra dovica, Pöterka Martina žena, Cigan Ferenc, N., Cipot Kata, Raj Martin, Ros Marko, Škafar Jožefa žena, Zorko Števan, Krenos Ivan, Smodiš Matjaš, Neubauer Kata, Cigan Števan, Farkaš Anton, Temlin Mihal, Ros Janoš; po 3 K: Zorko Marija, Smej N., Tivadar Jožef; v *filerah*: Vörös Kata, Kancer Janoša žena, po 50, Kancer Marija, Prša Janoš, Bakan Ivan, Žižek Kata, Žižek Štefan po 40, Vohar Ivan 30, Štajner Štefan, Slavic Jožef, Gutman Marija, Ros Matjas po 80, Rajner Jožefa žena, Baša Martin po 20 fil., Dragovič Mihal, Vohar Bara, Krenosa Ivan, N., vsaki 4 K. — V *Adrijancih* nabrano: po 1 K: Gabor Andraš, Csolig Marija, Lonec Marija, Marič Lena, Vegič Ferenc, Jerebic Jožef, Smej

ZMOŽNA GOSPA VOGRŠKA

POBOŽEN MESEČEN LIST.

Vrejüje ga z dovoljenjom visešnje cerkvene oblasti:

KLEKL JOŽEF,

plebanoš na pokoji v Črensovcih. Cserföld, (Zalamegye).

Prihaja vsaki mesec 8. na veselí spomin petdesetletnice, l. 1904. dec. 8. obhajane zavolo razglašenja verske pravice od Marijinoga nevtepenoga poprijetja, šteri den je te pobožen list vogrskim Slovencom kak prvi slovenski list do rok daní. Cena M. Lista z Novinami vred, či sküпно hodi v edno faro, je 4 K., vsakomi na njegov lasten naslov 6 K., v Ameriko 12 K. K M. Listi dobijo naročniki proti konci leta Kalendar Srca Jezusovoga. M. List prihaja vsaki mesec, Novine vsaki teden. Naročniki so deležni sadov več kak štirijezero sv. meš na leto.

Molitev za dobre dühovnike.

Jezus, ti večni pastir dūš, poslühni našo molitev za naše dühovnike, ve ti v njej svoje lastno, neskončno že-
lenje poslühneš! Tvoje Srce najbolje naráhi i najbolje vroče naime ravno za dühovnike bije, v šterih ti vse dūše z ljübeznostjov obdaš.

Mi spoznamo, da smo ne vredni, ka bi meli svete

dühovnike. Ali tvoje vsmiljenje je neskončno vekše od naše nespámeti i hüdobije. O Jezus, skrbi se ti sam zato, ka samo tisti dosegnejo dühovniško čast, štere si ti na njo pozvao. Presveti višešnje pastire pri njihovem odebiranju, dühovne vodnike pri njihovom presvetljüvanji, vzgojitele pri vzgoj njihovoga pozvanja. Daj nam dühovnike, štéri so angelom spodobni v čistoči, so popolni v poniznosti, žarjavi od svéte ljübézni kak Serafini, junáki v požrtvovalnosti,¹⁾ puni z apoštolskov gorečnostjov za tvojo čast, za rešenje i posvečenje düš.

Smiluj se nevednim, za štere svetlost dühovniki moro postati; naj se ti pomilijo delavci, štere oni moro od oslepljenja čuvati i v tvojem imeni rešiti; smili se vse dečice i mladine, štéra išče tistoga, ki bi je rešo i k tebi pripelao; naj se ti pomilijo vsi trpeči, štéri tolažnika potrebüjejo, ki de je v tvojem Srci tolažo. Premisli si, koliko düš more dospeti do popolnosti po delovanji zaisitino svétih dühovnikov. Zato pa, o Jezus, dopüsti, ka te ešče ednok na vsmiljenje gene vnožina ljüdi, štéro glad i žeja kole! Daj, ka dühovniki celo betežno človečanstvo k tebi pripelajo, ka se po njih zemlja še ednok ponovi, se Maticerkev zvisi i kráľjestvo tvojega Srca se v miri potrdi.

Brezmadežna Devica, mati večnoga dühovnika i sama darüvajoča dühovnica²⁾ i darüvalni oltar pod križom,³⁾ kje si ti Jezušovoga ljübljénoga dühovnika, svétoga Janoša, za svojega prvoga sina sprejela, ki ti je zatem v dvoráni⁴⁾ zadnje večerje kak učitelici i kralici apostolov na strani stao, vzemi na svoja najsvetejša vüsta našo ponizmo prošnjo i položi jo v Srce tvojega božanskoga Sinü pa napravi z svojov prosilnov vsegamogočnostjov v cerkvi tvojega Jezusa vsikdar se ponávljajoče risále.⁵⁾ Amen.

Kelikokrat što to molítev zmoli, telikokrat dobi odpüstke sedem let i sedem štiridesetdnevov. — Ki jo pa na mesec vsaki den opravi, dobi po-

polen odpustek, če se spove i sv. obhajilo sprijme. Tak so odredili Pij X. l. 1917. okt. 27.

1) Požrtvovalen je tisti človek, ki rad trpi za rešenje dūš. Požari ga ogenj ljūbézni, zato se právi požrtvoválen. 2), 3) Marija se zato právi darūvajoča dūhovnica, ka je — čeravno ne bila posvečena v dūhovnika — vendar tak darūvala kak on Jezusa Oči nebeskomi pod križom za rešenje sveta. Ona kak mati Jezusova, prvoga dūhovnika nove zaveze je bila pod križom kak oltar i kak dūhovnik pri prvoj svetoj krvávoj mešnoj daritvi. Ali njeno darūvanje je bilo popolnoma z Jezusovim vjedinjeno. 4), 5) Velika soba, hiša se dvorána zove. Takša je bila tista, kje se je zadnja večerja potrošila. Po Jezusovom v neboidenji so z Marijov sem prihajali apoštolje i prvi krščeniki ponavljat križno daritev, to je mešo slūžit i poslūšat. Tū so bili tūdi zbrani apoštołi na risale, kda jih je po prošnji Dev. Marije Dūh sveti potrdó v svete dūhovnike.

Prečista Devica Marija, mati najsvetejšega dūhovnika nove zaveze, Jezusa Kristusa. — Prosimo jo dostakrat za dobre dūhovnike!

Katekizem.

Ka je Cerkvni Réd? Cerkvni Réd je Svetstvo, z šterim one, štere Bog na svojo službo pozové, za pope posvetijo, naj k svojoj svetoj službi dūševno oblast i miloščo dobijo od Boga.

Što slobodne pope posvečūje? Pope samo pūšpeki slobodno posvečūjejo, ki so to oblast dobili, gda so za pūšpeka posvečeni.

Kakšo oblast dobijo popevje v posvečenji? Popevje v posvečenji oblast dobijo: 1. sveto mešo darūvati, 2. svetstva deliti, 3. božjo reč glasiti.

To troje pitanje od cerkvenoga reda svetstva v sledečih vrsticah razložimo. Razlaga naša se pa ne bo okoli vsebine, bistva svetstva cerkvenoga reda sūkala, nego okoli njegovoga življenja, to je okoli pitanja, kaj nam je začeti, naj mamó teliko dobrih dūhovnikov, ka zadolejo zadostno pomoč ponūditi potrebam nemrtelnih dūš. Da je pa to pitanje tak velikoga pomena, ka bi je na pamet mogli pač vsi znati, zato priporočamo vsem dobrim dūšam, naj to troje pitanje iz katekizma i nekaj razlage iz Lista vsako nedelo pa če mogoče še vsaki svetek prečtejo skoz edno celo leto. Po toj poti se nam v srce zasaki tisto, kaj Jezus najraj vidi v njem: *skrb, ka de on dale živo med nami po svojih dūhovnikah.*

Poskrbite se, ka bo zadosta dobrih dūhovnikov.

Dūhovnikov je že pred bojom ne teliko bilo, kak bi jih moglo biti. Vnoge dūše so čūtile to ŕomenjkanje povsod, najbole pa na Francozkom, na Horvackom, na Koroškom, v Portugaliji, v Meksiki i, kaj bi na prvom mesti mogo praviti, v deželah poganov v krajinah misijonskih. Že pred bojom so prosečprosili misijonski pūšpecje več

dühovnikov. Sto no stojezere bi ž njimi na pravo vero spravili, teliko se jih je glasilo na sprejem sv. krsta. A zaman je bila njihova prošnja. Zdaj pa, ka je boj nastao, še iz tistih, ki so sami ne zadoleli obdelavati goric Gospodovih, je pozvala neverna francozka, italijanska vlada mnoge pod orožje, našim misijonarom so pa naši sovražniki oteškočili ali celo prepovedali apostolsko delo med poganami. Ubogi, siromaški ljudjé! *Treseti milijon jih vmerjé vsako leto brez krsta*, te, kda že skoro dvejezero let miné, ka je Kristus vmro za nje. Se ne razjočete, ki ljubite dobroga Jezusa i düšice ž njegovov predragov krvjov odküpljene?

Pa prinas doma, kje so pred bojom še li bili v zadržnostnom števeli dühovniki, je zavolo boja tüdi jako slabo vse postalo. Več dühovnikov nam je mrtvih, novih pa vsikdar menje. Kapljejo doma, kapljejo na bojišči, reči se tü i tam njihova renda, a ne napunjava se pa z novimi kotrigami. Ne bom mislo na nesrečno Francozko, kje cele krajine nemajo niednoga dühovnika, ne bom mislo na Nemčijo, kje so semenišča spraznjena, zato ka so se kleriki mogli v boj podati, mislo bom na našo vogrsko domovino, kje je povprek li največ i zadosta dühovnikov bilo pred bojom. I zdaj, kda ešče ta nesrečna svetovna vojska trpi, je izdaj tak? O da bi li bilo! Ali žalibog, pomenjkanje čütimo, takše pomenjkanje, ka ne v ednom mestí bi se lahko jočič pravile prorokove reči *»Mali so prosili krüha i ne ga bilo, ki bi njim ga lomo.»* (Jer. Žal. pes. 4. 4. Daleth.) Ne ga bilo tak doma kak na bojišči. Premalo je dühovnikov. Kaj pa še bo? Prinasi v Szombathelyi v *dvema letoma samo dva* dühovnika se posvetita, če se posvetita, de eden iz med tedva je betežen.

I keliko menjé dühovnikov bo, teliko menje sv. meš de se slüžilo; i keliko menje sv. meš se opravi, teliko menje milošč spadne na te zagrešeni svet; keliko menje milošč je pa, teliko več moči dobi hüdi düh. Ali ne vi-

dite, ne jemljete v pamet, kak strahovito se širi hüdobija? Meš je menje, molitvi je menje, svetstva se ne odpirajo tak gosto kak pred bojom, zato pa sehnejo milosti i ž njimi vred same dūše. Siromaški Jezus! Pa si ti zato prišo na svet, trpo i mro na njem pa spravo za njega *neskončno veliko morje milošć*, ka bi pri njem neoprano i žejno milijoni vekomaj preišli?

Kak tesno mi je pri srci, kda samo malo odgrnjavam pokrivalo teh resnic! Če se pa globlje spūstim v njih premišljavanje, mi omedleva dūša od prevelike žalosti. Pa kak nebi!

Brez milošće božje ne ga zveličanja. To je verski navuk. Milošće se pa najdejo v svetsvah, šterih odpreti zvūn dūhovnika nišće nema oblasti. Pa bi koli valálo kaj komi, če bi žejen prišo do zaklenjenoga stūdenca, šteroga si odpreti ne bi mogo? Rávnopak kaj valájo svetsva, če ne ga dūhovnikov? Zaklenjeni, zapečateni stūdenci so, v šterih vidiš, žejna dūša, hladno vretino, a do nje priti pa ne moreš, gledajoč jo vmerješ i se pogūbiš. Kaj valá oblast krūh in vino v Jezusovo telo in krv spremeniti i ž njima hlačno dūšo nahraniti i okrepiť na pot večnosti, če ne ga tistoga, ki bi to oblast noso? Kaj valá Křistušova dūhovniki dana oblast grehe odvežūvati, kda ne ga tistoga, ki bi roko zdigno na odvezo? Zaistino tū je tisti žalosten čas, v šterom de se moglo praviti od mnogih, kak je Křistus židovom pravo: *„V svojih grehah vmerjete.“* (Jan. VIII. 24.) Prazni do oltari, prazne spovednice, zaman de zemlja pšenico, — gorica grozd rodila, ne de tistih, ki bi pri oltari stali i te sad v zveličavni Marijin sad, v Křistusovo telo premenili... Vgāsne večna svetilka pred oltarom... Pavočina prevleče stolo, mešno obleko... Tabernakl de tih, Jezus ne bo prebivao v njem, človek ne bo klečao pred njim, črv de ga strūgo samo... Zato ka ne de dūhovnikov... Bili so, ali da so je zavrgli, da so za blagoslov prekumbo dobili, za na-

vuke réžanje, osmehavanje, za spoved pijancov ogrizavanje, ponočnih tepešov i vlačüg grajanje, Bog jih je vkraj vzeo; *billi so* naime njegovo čast noseči, v njegovej oblasti delajoči *namestniki njegovi*. — I zdaj, kda ne de meo svet nad kim si jezika brüsiti, de mirno hodo *šatan* na njihovom mesti i spravlao Křistušove ovce v *svojo ovčarnico*. Te se spuni, kak je Křistus pravo: *•Vdarim pastira i razčrknejo ovce•* (Marko XIV. 27.) Ne de tistoga, ki bi je vračao, paso i zdravio, prejdejo sirotike, prejdejo vekomaj.

Ali se resan, zaistino bo to zgodilo? Tak zaistino, kak je istina, da je Bog v nebi, če ne bo dühovnikov. Brez njih naime ne moremo priti do božjih milost, brez teh pa ne do Boga. Komi zato na srci leži lastno i svojih dragih potomcov, vnükov i vseh bližnjih zveličanje, naj se z cele moči skrbi, ka bodo Křistušovo zveličavno delo nadaljavajoči dühovniki.

* * *

— *Kaj pa naj včinito, da bodo takši dühovniki?* Štiri pripomočke vam pred oči postavim: 1) molitev, 2) podpiranje dobrih, nadarjenih dijakov, šteri dühovniki ščejo biti; 3) podpiranje misijonov i 4) dobro zgojitev lastne dece, štero ste v dühovniški stan namenili dati. Z pomočjov najsvetejšega dühovniškoga Srca Jezušovoga si razložimo te štiri točke malo obširnej.

I.

Molimo, naj nam dragi Jezus da dühovnike, štere živé düh njegovoga dühovniškoga Srca.

To je prvo sredstvo, z šterim moremo pomenjkanji dobrih dühovnikov pot staviti. I to sredstvo nam je On sam v roke dao. Pravo je naime vučenikom svojim: *•Žetva je toti velika, ali delavcov je malo, prosite zato Gospoda žetve, naj pošle delavce v svoje gorice•* (Mat. III. 38.)

Prositi moremo delavce Gospodovih goric. Jezus žele to. Dühovniki so pa ti delavci, oni so naime Jezusovi namestniki. On je pravo svojim vučenikom: »*Kak je mene poslao Oča, pošilam jaz vas.*« (Jan. XX. 21.) to je tisto oblast — pomenijo njegove reči — z šterov je Oča mene na svet poslao za rešenje düš, nosite tüdi vi: rešüjte, zveličajte düše. Te časti zvoliti si pa nišče ne more i nišče ne sme, zvün če ga Bog sam zové v njo. Apoštole, prve dühovnike, je Jezus sam odebrao. Vsaki gospod, vsaki gospodar na zemlji ma to oblast, ka si sluge, namestnike sam zvoljava, Jezus, te najveksi Gospod je pa nebi meo? Ma jo i nikdär je nikomi ne prepüsti. Nikdar nikomi ne da te oblasti, ka bi smeo koga pozvati v dühovniški stan v njegovom imeni, on sam si zbira sluge svoje. Zbira si je pa v tem vekšem i tem lepšem računi, kem več i kem bole se molí v te namen. On, ki je veren, je düžen naime molitev za dühovnike poslühnoti, zato ka jo je sam zapovedao opravlati.

Sveta Maticerkev to njegovo zapoved zvršava štirikrat na leto, kda vernikom četvére kvatre post naloži. Te post je molitev za dobre dühovnike. Ali poleg te molitve neizmerno žele Maticerkev, naj dosta molimo za dühovnike. Z bogatimi odpüstki naklada molitve za dühovnike i srčno priporača vstop v družbe, štere se skrbijo, naj bo dosta dobrih dühovnikov. Že je družba, kongregácija, samostanska ženska družina, štere kotrige jedino v te namen živejo, naj nam Srce Jezusovo da dühovnike, pune z svojim dühom v velikom številí. Zovejo se pa te nüne: *hčeri najsvetejšega Srca Jezusovoga*. Zaistino lepo ime.

Nastavitelica njim je *Marija Deluil-Martiny* častiljiva sestra od *Jezusa zvana Marija* po redovnom imeni, hči francozkoga fiškáliša v Lyoní. K toj družbi je prikapčena že tüdi bratovčina za svetcke ljüdi, naj molijo i trpijo za naraščáj dobrih dühovnikov. I nešteti jezeri de-

lajo že to, ali milijoni bi mogli. Duhovniška čast je nam ime tak velika, ka če celi svet se moli duga leta z velikim zatajüvanjom za ednoga samoga dobrega duhovnika, je malo, skoro nikaj nej včino. En jedini blagoslov toga duhovnika že v najobilnejšoj meri povrne sveti vse njegove trüde. Od svete meše pa niti ne gučimo. Če te ne bi bilo, že svet davno ne bi stao. Zavolo nedužnoga svojega sina, Jezusa Kristusa, šteroga njemi duhovnik

Sveti Jožef, najpravičnejši mož, vči Jezusa, Sina božjega, prvoga i najbolsega duhovnika nove zaveze. Ravnotak de včio druge tudi na to najsvetejšo čast, samo prosimo ga gostokrat za to!

prikaže pri sv. meši, se smilüje večni Oča grešnomi sveti i ga ne skonča.

„Duhovniki so,“ kak pravi blaženi Eudes, nastaviteo družbe najsvetejšega Oltarskoga Svetstva — „Oči, vüsta i srce Jezusa Kristusa“: oči njegove so, zato ka On po njih čuva vernike i tudi objoče pogübo düš; njegova vüsta so, zato ka On skoz njih guči i glasi ravnotisti evangelij, šteroga je sam na zemlji naznanjao; srce nje-

govo so, zato ka oni ž njegovov močjov i oblastjov življenje milosti kak i odičenje podelijo vsem kotrigam njegove Materecerkve. Pa se mi ne bi skrbeli, ka bi Jezus skoz vnoгих očih gledao na nas, ka bi nam vnoga vūsta šepetala njegove zveličavne navuke, ka bi nas po vnoгих srcah segrevalo njegovo najbolše Srcé? Molimo dosta za dūhovnike. Kda za nje molimo, za samoga Jezusa molimo, kajti dūhovnik je, kak pravi Maticerkev, »drūgi Kristus.« Pa morete Bl. D. Mariji vekše veselje spraviti, ka če se skrbite, naj njeni sin v vnoгих svetih dūhovnikah žive, ka se po njegovej dragoj krvi tak teško odkūpljeni milijardi dūš zveličajo? Molite za dūhovnike! »Če ne bi meli svetstva cerkvenoga rēda,« — pravi sv. Vianney Janoš, arski plivanoš — »ljūbljēnoga Jezusa tūdi ne bi meli.« Molimo zato li za dūhovnike, naj nas dragi Jezus ne povrže.

Kak rad poslūhne dober Bog molitev za dūhovnike, nam zgledi potrdijo. Poznam dūhovnika, dobroga dūhovnika, šteri je čūti ne šteo od dūhovniškoga stana, kda je šolo zvršo, maturo narēdo. Pa ka je dnesdēn dober dūhovnik, so pripomogle molitve materine i sv. meše, štere je dala za njega slūžiti. Po končanji teh, se je srce sina ščista premenilo: zmrzio se njemi je svet, poljūbo je Kristus. Ka večinoma prostih starišov deca dobijo na zemlji najvekšo čast, čast dūhovniško, je zrok to, ka majo dobre stariše, ki verno molijo za njé.

Leta 1903. je vmro na Angležkom kardinal i nadbiskup (érsek) Vaughan Herbert. Od materé toga visokoga cerkvenoga dostojanstvenika vam bodi, slovenske matere, to le na znanje dano: skoro *treseti let* je ona vsaki den edno vūro molila pred najsvetejšim oltarskim Svetstvom i prosila v njem prebivajoče najsvetejše dūhovniško srcé, Jezusovo Srcé, naj pozové njeno deco v svojo slūžbo. Pa kaj se je zgodilo? Mela je ta mati pet hčeri i osem sinov pa hčeri so postale vse nūne, izmed sinov jih je pa šest doseglo čast dūhovniško. I postali so

vsi goreči duhovniki, trije celo pušpecje (škofi), dva izmed teh nadškofa (érsek) i eden med tema, Herbert, kardinal. Vidite, dobre duše, koliko pomaga samo edne dobre duše goreča molitev Maticerkvi! Molimo zato za duhovnike!

V hiši grofa Stolberg Fridrich Leopolda, štiri se je iz luteranske vere nazaj povrno v katoličansko, se je vsaki den skupno molilo za vnoge dobre duhovnike. Jeli, kak lepa zahvalnost za milost prave vere! Ne bi mi za njo tudi tak zahvalni bili, ka bi vnogo molili, naj dober Bog obüdi med grešnim svetom vnogo angelskih duhovnikov!

Kda so X. Pij papa Vianney Janoša, arskoga plivanoša med svetnike spisali, so vküp se zbranim više stoterim duhovnikom te reči pravili: »Po svétih duhovnikah postane ljudstvo dobro.« Če ščemo zato dobro ljudstvo biti, štero jedino je v nebo pozvano, molimo, oj molimo dosta za dobre duhovnike.

Neka prosta delavka v Münstri na Nemškom je z svojov decov vsako soboto edno čislo zmolila za dobre duhovnike. Pa čeravno je sirota bila, li je dala vsako leto edno sveto mešo služiti na den posvečenja mladih duhovnikov za nje, naj je napuni i vodi dih Jezusovoga najsvetejšega duhovniškoga Srca. Jeli, kak sveti zgled te proste sirote po celom širokom sveti? Jeli, kak milo gleda Jezus z oltara i Marija z nebes te proste duše i kak neprecenljivo veliko plačo njim spravljata za to velikodušno skrb, štero nosijo za Matercerkev!

Z celoga srca zročim, ki pišem te vrstice, ali je čtem, to družino v Jezusovo Srcé, zato ka se njoj jaz tudi mam zahvaliti, če sem po njenih molitvah postao duhovnik Jezusovoga Srca. I koliko duš so rešili duhovniki, sprošeni po molitvah i mešah te sirote delavke i koliko jih še bo njuvo prizadevanje do konca sveta, od vseh dobi plačo pri Jezusi v nebi. Vidite, koliko pomaga molitev za dobre duhovnike! Pa mi li ne bi molili, naj nam je Srce Jezusovo da? Molimo, oj molimo dosta za duhovnike.

Sv. Klement Dvoržak apoštol Beča, ki je odgojo teliko dobrih duhovnikov, je ob kvaturah posebno opominao vernike, naj se goreče postijo i molijo za dobre duhovnike. »Bodi vam znano« — pravo njim je — »moji dragi poslušavci, da po duhovnikah pride prekletstvo i blagoslov na národe. Če so v starom zakoni že drúge kázni (kaštige) nej pomagale, ka bi okorno ljudstvo na pravo pot nazájspravile, tedar se njim je Bog popreto z najveškov kaštigov, poslaol njim je naime lagoje i blodne duhovnike. Zato pa molite i prosite Boga, naj vam dobre i svete pope da; oni so namreč najveška dobrota za ljudi. So krščeniki, šteri so veselí, če lagoje duhovnike vidijo, i poleg toga ne pametújejo, ka je to ta najveška kaštiga, z šterov jih je Bog pohodo.« Ljudstvo, štero ne poštúje duhovnikov, ne moli za njé, dobi za kaštigo slabe duhovnike, šteri njemi na poti v pekel svetijo. Kak strašno, kak grozno je viditi to kaštigo! Dobroga duhovnika so zavrgli, njegovomi karanji so se osmejávali, njegovomi zvanji so se protipostavili i zdaj so dobili takšega, šteri njim nikaj ne pravi, če to pa to zagrešijo, zato ka njim ne more praviti, vsi ga znajo naime, ka je on túdi v njem, blodnika so dobili za kaštigo i ž njim vred oni túdi blodijo i ščista zablodijo, kak vsmiljeni Jezus pravi: »Če slepec slepca vodi, oba v jamo spadneta.« (Mat. XV. 14.) Molimo zato dosta, naj nam dober Bog vnogo dobrih duhovnikov da i iz srca poštújmo i bogajmo tiste, štere nam je dao.

Molimo za duhovnike! Ali kaj? Kajkoli je dobro, naj samo dobro, stanovitno, brez smrtnoga greha molimo i k molitvi kakše zatajúvanje prikapčimo, kak Mati cerkev post ob kvaturah. A jaz pa le priporočam vsakomi, naj časti D. Marije i sv. Jožefa sedmére radosti, naj zmoli vzako nedelo čislo Marijine sedmére radosti v té namen, naj se prečisti h godi teh radost, ka nam ljubljeno Srce Jezusovo da dobre duhovnike i naj se v te namen zataji, naj ne pijé žganice i je túdi drúgomi ne dáva, naj

ne pleše, naj se nikdár ne zapoji, naj do 16 let ne dáva deci nikše opojne pijače, ruskoga teja i tobaka tūdi nej, naj trobine ali krmíne ne drži, naj vsako nedelo čte dvoje pítanje iz katekizma i prečte njidva razlago pa kaj drūgo dobroga. To če včini, dobi preobilno milošč zn dobre dūhovnike zato ka je obūdo v Marijinom i sv. Jožefa srci tisto najvejšo radost, štero sta čūtila v svojem srci, ka sta pri sebi mela i odgojila Jezusa, najbolšega dūhovnika. Molimo zato k njima veselji dostakrat i goreče za dobre dūhovnike.

Včinimo to zdaj v tom goroznom boji, molimo malo več i zatajimo se malo več, kda se tak neskončno žali to najljūbljenejše Srce Jezusovo. Zdaj, kda vse išče priliko, kak je naj najbolje razdreseli z svojim nerednim življenjom, bi mi, njegove ovčice, štere so oddojile njegove prsi pri božjem oltari, tūdi proti njemi zdignoli svojo pestnico? O ne, Srce Jezusovo ne, nikdar né. Mi mo molili i sa zatajūvali za dobre dūhovnike.

II.

Podpirajmo vrle, uadarjene dečke, šteri majo volo za popovski stan.

Kaj tū naznanjamo, shaja z prvejšega poglavja, v šteroj naglašūjemo molitev za dobre dūhovnike. Zato ka je dober dūhovnik najvejša milost sveta, je potrebno najbolje moliti za njo. Najlepša molitev je pa tista, štera ma največ z Jezušovoga križa pri sebi, to je k šteroj je prikapčeno čem več zatajūvanja. Brez zatajūvanja je Jezus nikdar ne molo. K svojim molitvam je prikapčūvao vsikdar ali post, ali vrhostūvanje, preganjanje, dūševne i telovne bolečine. Toisto je priporačao tūdi vučenikom. Kda so ti ne mogli zgoniti hūdoga dūha z ednoga človeka, njim je pravo, ka se to pokolenje peklensko samo „s postom i molitvov“ izžené. Ka Bl. D. Marija, kak nas sv. Očaki včijo, vse more z svojimi molitvami sprostiti od Boga, je

zrok to, ka njene molitve podpirajo največji križi, štere je v življenja nosila. Mi zato tudi samo tak moremo z svojimi molitvami dobre duhovnike dobiti, če k tem zatajüvanje prikapčimo. Edno zatajüvanje smo v prvejšem poglavji omenili, naime zatajüvanje v pili, od toga drugoga mo tu razpravljali i to je:

Podpirajmo vrle, nadarjene dečke, šteri duhovniki ščejo biti. To je to drugo zatajüvanje, štero se k našim molitvam prikapčiti mora. Pišemo »vrle« dečke, to je ne razbijaste, sprevedne, lumpe, nečistnike, z teh duhovnik ne bo, pa če bo, ne bo dober duhovnik. Ne de ga iskanje duš vabilo v duhovniški stan, nego iskanje lehkoga življenja, iskanje lastnoga žepa. Judása Iskariota pot do tlačili tei. Lumpom niednoga pisanoga filera podpore.

So pa večkrat zaistino vrli dečki, ali neso nadárjeni. Kaj je to »nadárjeni?« Nadarjene pravimo tiste dijake, šteri majo bistri razum ka se lahko včijo. Duhovnik je vučiteo. Vcelom svojem življenji mora včiti nevedne. Kak de je pa, če sam nikaj neve. Že v starom zakoni, kda se je naše zveličanje samo pripravljalo, zapovedava G. Bog: „*Vüsta duhovnikova naj čuvajo znanost.*“ (Mal. II. 7.) Kelikobole moro začo v novom zakoni meti znanost potrebno za rešenje duš, kda so té že rešene, kda se je večna Resnica že razodela, nazvestila ljudem i vmrla za njé. Niti predgati, niti spovedavati, niti dece včiti, niti fare voditi ne more prav, Bogi dopadljivo i dušam na hasek duhovnik brez potrebnoga znanja. Deček zato, šteroga podpiramo, mora mati »glavo« za včenje. Ki se ne more včiti, je stalno, da je ne pozvan v duhovniški stan. Ne smemo pa tu razumeti kakšo Bog ve zvünredno »bistro glavo.« Ne. Ne potrebno, da bi dijak iz vseh predmetov »izvrstno« dobo. Naj ma samo »zadovoljno« — pa zadostüje. Naj ma samo teliko pameti, ka more šole posrednjem zvršiti, ne da bi zaostajao v vsakšem drugom razredi po dve leti.

Te dečke, šteri se posrednjem li včijo, so vrli i majo volo za popovski stan, podpirajmo. To zatajitev prikapčimo k našim molitvam. Peneze, štere bi dali za žganico, za prekredno pilo vina, pive, za gizdavo obleko, peneze, šteri bi potrošili na trobino (krmino), na cehsko ali drügo prefino gostüvanje, peneze, štere zapravdamo že samo zato, če nam što sloki prst pokaže, peneze štere tá zmečemo ka si žnjimi betege spoküpujemo po lumparijah, vlačügarijah itd. itd., dajmo *siromaškim, vrlim nadarjenim dijakom na pomoč, šteri dühovniki ščejo biti*. To zatajüvanje prikapčimo k svojim molitvam. Brez njega de molitev rosa, štera ne de mela na kaj kapati. Te dar je zaistino samomi Jezusi ponüjen. Sam Jezus de živo v osebi toga deteta z svojov dühovniškov oblastjov, on sam de po njem grehe odvežüvao i nebo odpirao grešnikom — lahko še meni, ki sem podpirao toga siromaškoga dijaka, zdaj že kaplana ali plivanoša.

Pa če se ravno ne včakaš prve sv. meše podpiranoga dijaka, včakaš se pa plače svoje, štera de tem vekša, čem več de se trüdio on v Gospodovih goricañ. Vekše tolažbe si je ne mogoče predstaviti za düšo, kak či de si pri vmiranji to le mogla praviti: Jezusi sem vzgojila dobrega dühovnika. I to tolažbo vsaki lahko vživa, če ma sina dühovnika, ali nej, naj samo dosta moli, se rad zatajüje za njé i po mogočnosti podpira dijake, naj bodo dobri dühovniki.

Mi pravite: jaz tüdi mam deco, pa mi jo nišče ne pomaga gorodgojiti. Blodiš düča. Če je tvoja deca za popovski stan, ide ti pomoč. Če jo pa Bog ne pozvao sem i jo ti li siliš, pogübiš se ž njov vréd. Jaz bom raj v celom življenji kravar, ali konjar pa še svinjar, naj se samo zveličam po toj poti, kak pa proti božjoj volji pop i tak k Judaši v pekel pridem v roke si ž njim segat. Bog me vari kaj takšega.

Pa nadale nišče ne pravi tebi, stariš, ka bi ti svojo

deco zanemaro. To ne smeš včiniti, to bi greh bio. Jaz samo tisto zahtevam od tebe, kaj ti pri deci više pride, kaj ti je že, kak se pravi »odviš.« Nekaj toga odvišnoga poglednem pri tvojoj deci, ne zameri. Glej, Manka ti ma svioni reklin, deček — zbrisati se prav še neve — ti že kadi. Je to ne odviš? Si ti, mati, v svili rojena? Si ti že v zibeli kadio, oča? Zakaj pa te dovoljavata takše reči svojoj deci, kakših vidva v mladosti nesta poznala? Hčer gizda v krčmo odpela — v lepoj svilnoj obleki se vsaka pokazati šče i ne skriti — i tam ma pravimo samo edno jedino nečisto misel. Znaš, kaj je stem včinita? Tak si je zovlačila dūšo z tov ednov miseljov, ka či bi jo mogla ovarati, od groze bi namah vmrla. Nemogoče je takše grozovitosti, tak strahovite nesnage misliti, kak je zdaj njena dūša. To je napravila samovoljno edna jedina nečista misel v njej, zato ka je to smrten greh. Pa keli-kokrat — oj največkrat, — skoro vsikdar — pride po teh veselicañ gizdavih več i še vekših grehov. Kaj po-maga zdaj svilno odevalo? Kaj hasni na zamazanoj dūši dragocenost? Teliko kak na mrtveci. Če bi zadovoljna bila s prostim odevalom, kak se dostaja kmečkoga stana, 1) ne bi prišla hči i ti ž njov vred pred dobrim Bogom i poštenimi ljudmi v to nedopovedljivo sramoto, 2) spravi-la bi si preveliko božjo pomoč za celo družino, če bi z odvišnimi penezi podpirala dijaka, naj bo dober dūhovnik.

Pa tvoj deček, šteri naednok tri smodkice (cigaretke) puši, edno venkraj držj v čobah, dve pa to z nosa gledate pa jo polevata, pravim te deček tūdi ne de zado-voljen stem, da si sprehranim kajenjom razdraži živce (male žile) i je oslabi z čemérom, šteri se v duhani naj-de i se zové nikotin. Ne. H kajenji pilo ide. Eden čemér drūgoga žele, kak sv. Pismo pravi: „*Prepad prepadi kriči*“ (Ps. 41, 8.) K nikotini pride alkohol, to je čemér opojne pijače: žganice, vina, pive, ruma, jabočnice itd. On je ž e dečko, kadi, piti tūdi mora. Dva čeméra se zoselita v

njegovo telo, v njegovo gingavo, mlado, dozdej še nedužno telo: čemér duhana i opojnih pijač, pa razrušita v njem dvojo moč: telovno i duševno. Telo se razdraži, postane poželjivo, išče si hrano i duša, da je v prilikah grešnih zgubila poleg božjega obečanje „*Ki ljubi nevarnost, prejde v njej*“ (Eccli III. 27.) njegovo pomoč — pomaga zburkanomi teli iskati hrano: ponočno tepešijo, nečistovánje, bitje, tolvajijo. Ka se stariš tudi okradne, »namáze« včasí, ka na stare dni »suzé more jesti,« po tožbáh hoditi zavolo »krühšnoga«, zato ka pijani sin ne spozna te pravice, ka bi njegov oča smeo živeti — jeli to ne trebe svedočiti. Viš, če bi z temi penezi, štere je tvoj šmrklavec na duhani po krčmah potrošo, podpirao siromaške dobre dijake v dühovniški stan, meo bi ne samo dobroga sína i poleg njega miren žitek, nego ešče bi si zaslužo neizmerno veliko nebesko plačo.

Zlat, srebro, svilo, žida, prebogata goščenja, nore trobine (krmine), neredno jelo, pilo, ti sovražnik Kristušovoga králjstva, šteroga on za mammona zove, keliko duš, pogubiš ti! Dvorezni meč si! Posekaš prvič tiste duše, štere te neredno vživajo, drügič pa tiste, štere bi se tedar rešile, če bi te njihove sestre ne neredno vživale! Prejdeš pod težinov mammona ti, krščanska duša, ki ga nosiš i tisti milijoni, za štere bi ga mogla premeniti v nebeske kinče!

Brez krsta, brez spovedi, brez vere, brez Kristuša vmerjejo samo zato milijoni, ka sem jaz zapio njihov deo, z šterim bi se navčili njihovi rešitelje, njihovi dühovniki. Je ne kaj strašnoga to? V greh, v lastno pogübo sem obrno tisto, kaj bi moglo mene i drüge rešiti! O strašen sod, o prestrašen sod!

Ve je tak neskončno milostiven Bog, ka mi vse dovoli, samo greha ne. Lehko jem, pijem, vsaki den se redno oblačim, mam pošteno goščenje še, smem bolše jesti i slajše piti zvün vodé, kaj mi sadovnjak, gorica

obrodi, *samo prek réda nej*. To kaj prekréda vživamo, kaj je odviš, kaj nam dúši i teli škodi, to je tisto, kaj Jezus prosi zasé, za svojo dečico, štero je v mešniški stan pozvo. Njemi odrečemo, odpovemo to? Več ne, nikdar nej!

Pred bi dale razpravo, kak naj podpiramo siromaško, vrlo, nadarjeno dečico za dúhovniški stan, navodim nešterne lepe spodbüdne zglede. V listi »Kinderfreund« se je l. 1913. to dalo čteti. »V mestí N. je bio jako goreči kaplan, šteri se je z vsov močjov trdio pri podvčenji tistih dečekcov, šteri so namenili dúhovniki postati. Kda bi to zvedo neki betežen detič, je pozvedavao, keliko košta vövčenje ednoga dúhovnika. Povejo njemi, ka 700 K. na leto. »To je — pravi, — 8000 K. v 12 letah. Jaz mam osemnajset jezero koron. Za te znesek se lahko dva vönävčita. Peneze v te namen odločim, naj mam koga, ki de vsaki den za mene Boga molo i pri svetih mešah se z mene spominjao.« Ne kríči vsakomí te prelepi zgled: ne pijančivaj, ne gizdavi se, nego podpiraj siromaške vrle dijake, naj bodo dobri dúhovniki? Ki ljübi Jezusa, bo poleg molitve rad darüvao podporo, naj se navči čem več dobrih dúhovnikov. Ta ljübézen je genola v ednom drügom mestí hlapce i hlapice, ka so iz svojega siromaškoga slüža teliko vküp navrgli, ka je en dijak mogo v seminišče stopiti. Kak krasen, zvišen zgled! Ga ne mo nasledüvali?

Kaj pa povemo na to? Pozvani je bio ravnatelj nekoga seminišča v sprejemno sobo. Delavka stopi tü pred njega pa njemi — dobro poslüşajmo — to pravi: »Tri leta so mi mati od mojega švela živeli; zdaj so vmrli. Prosim vas, dovolite, ka odsehmal smem dvema bogoslovcoma spodnjo obleko brezplačno prati. Ne mi je potrebno znati njidva imeni; jaz bi samo nekej rada pripomogla k našim bodočim dúhovnikom.« I poleg svojega težavnoga slüža je *deset let* pomagala Jezuši, naj ma

dobre dühovnike. Bi radi zvedili, kaj je za to v nebi dobila? Moje pero to ne more popisati,

* * *

Moja hiša ravno proti nebi i pekli gleda: to je proti krčmi i cerkvi. Kelikokrat sem z jočečov dūšov poslušao tuljenjé v pekli i popevanje v nebi naednok! Pa zakaj jokao? Jokao sem nad razžaljenim Srcom Jezusovim i nad njegovimi razžaljivci. Milo se mi je moj dober Bog, šteri že skoro dvejezero let je čakao v oltári na te dūše, ka bi je k sebi stisno, očisto, okrepo na svojem božjem Srci — a one so pa mimo njegove hiše šle, v Lucifero-rovo palačo pa tam se drlé, veselile, norčarile, ka se je Jezusi ne posrečilo njé rešiti. Mi zamerite, ka sem jokao za vas — za vaše domače? Ljubézen me je silila, odpustite mi joč.

Ljubézen mi je šepetala pri poglédi na pekel i nebo, na krčmo i cerkev: Viš, če bi tei zdaj molili, kda žalijo tvojega Boga, viš, če bi tei té penéze, za štere se v grabi válajo, krvávi po tleh vláčijo, si drago obleko z odvišnim jelom i pilom škropijo, močajo, če bi te odvišne peneze na to obrnoli, ka bi tvoj Jezus meo dobre dühovnike, bi rešili svoje i neštete drūge dūše, i bi zdravi, veseli, brez greha mirno živeli še k tomi. Zdaj pa teži je greh i težo je bo vekomaj z dvojnatom močjov zato ka so pojeli i zapili i zapravili zveličanje mnogih dūš, kda so svoje lastno potepli po peklenških tleh. I kda mi je tak ljubézen šepetala i me v joč spravlala, sem prišo de nekoga lista iz Švice, v šterom je stala ta prošnja: Več luteranskih fararov iz Angležkoga je spoznalo zmoto svoje vere, so se nazaj povrnoli v naročje katoličanske Matercerkvi i ščejo postati katholičanski dühovniki. Menjkajo njim pa penezi, ka bi včenje svoje mogli dokončati. Prosimo vsmiljena srca za pomoč. To je stalo v prošnji.

Pogledno sem milo na církev i hrepeneče mislo na Jezusa v njej prebivajočega pa srčno, presrčno ga proso: povrni pijance tam tiste v krčmi pa meo boš mnoge dobre duhovnike. Zednim sem se pa tudi ponūdo, ka si

Božično drevo z dušami. — Pomeni Jezuseka, naš veseli Božič, ki je stvoritel i rešenik vseh duš. Keliko milijon dušic obrodí te Božic vsako leto i vse té šče požreti večni pekel. Púštimo mi to? Ne, nikdar ne! Molili i zatajūvali se bomo, naj majo rešitele v mnogih dobrih duhovnikah!

skitim opešane moči pa ž njimi pozovém vse dobre duše, naj mi pomagajo potolažiti Jezušovo prežaljeno Srce, naj njemi pomagajo spraviti mnogo dobrih duhovnikov. Iz suzne moje duše kda je glédala nebo i pekel,

cerkev i krčmo, se je narodila prošnja, štero nosijo te vrstice: *podpirajte, podpirajte vrle, siromaške, nadarjene slovenske dijake, naj postanejo dobri duhovniki.* Kakda podpirajte? Odvišno, nepotrebno odpravite iz obleke, jela, pila, hiše pač iz celoga življenja, pa dajte to v više povedani namen. Kje se pa pobira v te namen? *Kda se dá podpora na Novine i Marijine liste, tedar se dá podpora za siromaške dijake, naj bodo dobri duhovniki.* Dohodki M. Lista i Novin se naime ne porinejo v žep, nego obrnejo se na to, naj Jezus ma vnoge dobre duhovnike. *Samostan, šteroga z božjov pomočjov namenimo gorpostaviti, de predvsem vzgajao našo slovensko dečico za duhovniški stan.* Tiskarna, ali štamparija, kda se kúpi, de v te namen dohodke nosila. Vse de šlo za to, naj Jezus ma dobre duhovnike i poleg toga, keliko dobrih navukov dobi ešče naša dūša vsaki tjeden, kelikih jezerih sv. meš se vdeleži že samo edno leto, če smo naročeni na M. List in Novine!

Ne bi nas to vse nadigavalo, celo vleklo, ka ostanemo naročniki M. Lista i Novin i ka mo jihva radi podpirali? Božje kraljestvo podpiramo tak. Oj širimo je, oj priporočajmo je! Danica se je že zbūdila, odprite si na vūpanje oči! Z veseljom sí vzemite v srcé, naročniki, pomagáči M. Lista i Novin, ka smo dozday že tūdi pomagali vnogim dijakom, ki do slugi Jezusovi i ka smo tisti dug že tūdi ščista rešili, šteri je bio na zemlji küpljenoj za samostan, za vzgojo naše mladine v dobre sluge Jezusove. Veselte se i ne odstopite! Jezus vas čaka z plačov! Vūpam se, ka dovršite začeto delo: Melo de božje Srce po vas mnogo dobrih duhovnikov.

III.

Podpirajmo misijone!

Sveti Dionysij Areopagita pravi: »Med vsemi božjim; delami najbolje božje je sodelovati za rešenje nevmrtelnih duš.« I to doprinesé tisti, ki misijone podpira. Misijonarje katoličanski naime ne iščejo drugo med neverniki, kak njihove duše — z božjov miloščov. Ki zato nje podpira, podpira samoga ljubljenoga Jezusa pri iskanji zgubljenih ovčic. Kak veliko, kak sveto, kak tolažljivo delo je to! Ki pomogočnosti da kakši filer na misijone, se na pot poda. Na kakšo pot? Pohodi krajine, štere sedijo še v smrtnoj senci nevere. Dar njegov, kakstéč mali je, se priklopi k drugim nastane po njih znesek, štéri prepela misijonare prek morja v Japonsko, Kitajsko, v Australio, v Ameriko, v čarno Afriko pa ga tam vodi, podpira od hūte do hūte divjih narodov, ka bi ž njih Kristus tūdi neo podložnike v svojem kraljestvi. Zaistino vredno je, kak prōsto ljudstvo navado ma, poljūbiti (kūšnoti) filer, pred ga na misijona namen damo, tak sveto pot de tlačo nam. Te dar je dar sv. Marte, štéra je dvorila Jezusi. Te dar je dar sv. Marije Magdalene, štéra je z dragim oljom namazilila Gospodovo glavo. Te dar je dar tistih pobožnih žensk, štere so Jezusi v življenji dvorile i ga do križa zato smele sprevoditi. Pa ešče več povem. Te dar je življenje Bl. D. Marije i sv. Jožefa za Jezusa. Kak sta njidva naime samo zato živela, naj odgojita Jezusa prvoga i najsvetejšega dūhovnika, misijonara novoga zakona za rešenje duš, ravnotak dar na misijone toisto njedva življenje zbūdi za Jezusa, rešitela dušic. Misijonar žive samo za Jezušovo čast i vči, vkūpspravlja poganske dečke naj postanejo dobri dūhovniki svojemi ljudstvi. Keliko življenja za Jezusa se zbūdi, odgoji, dovrši tak v neizmerni hasek človečih duš po da-

rah na misijone! I to življenje ne bi nas vleklo vkraj od zapravljenja naših penez, naše vrednosti? Ne bi to mene nadigavalo na darovitnost, ka po mojih darah se posvetijo v mešnike zvoljeni mladenci, ki do Jezusa držali v svojih rokah i darūvali vsaki den za rešenje sveta, pred vsem za moje? Oj v kelikih nezmernih krajinah ne gori še večna svetilka pred oltarom, se ne vklanajo pred svetov hostijov bitja človeča, zato ka so pograbili i zapravili kak Judaš nekđaj za božjo čast izročeno vrednost zapravljivci, posvetnjaki, skopači! Siromaški Jezus!

Vse si dao sveti, še lašno življenje, té te pa okradne i ne vošči ti življenja. Ne vošči ti, ka bi živo pod belim krūhom v najsvetejšem oltarskom svetstvi i dūše rešūvao! Ne vošči ti toga dara, raj ga v greh obrné! Kak strašno žalostno je to! Pa brez teh darov ne moreš se ti med pogani naseliti, da neščeš po čūdnoj poti, nego po našoj vsmiljenosti, po nás priti ta, šteri te že poznamo ino te mámo. Tak si misliš, siromaček: »Je hranim že vnoga leta z tabernakla, blagoslavljam njim pola, plod davam njihovej živini, drevje, gorica se njim tere pod mojim sadom, odvišno vendar mi li voščijo i ne obrnejo na gizdo, lumparijo, nego dajo mojemi slugi na pot, ka privesla prek širokoga morja i vužge tūdi tam, kje me še ne poznajo, posvet prave vere. Ve njim pa plačam preobilno to. Ve sem pa obečao, ka ešče za kupico mrzle vode dam nebesko plačo, štero nej meni, nego najzadnjemi človeki na zemlji natočijo v mojem imeni. Oj keliko bole, neizmerno, nedopovedljivo bole plačam zato dar na misijone, zato ka te ščista meni ide, po njem bom naime jaz živo po mojoj dūhovniškoj, rešilnoj časti, tak v dūhovnikah, kak v tabernaklah med novokršćenimi izmed poganov.« — Tak si Jezus pogučiva, tak se vūpa. Se ne vkani? Iđi na proščenja, na senja, na proške, na gostūvanja, na plešišča pa pogledni nerednosti po tleh, pod stolami, za voglami i razjoči se.

Poganje naj duže blodijo, Jezus naj duže ne pride k diki med njimi, misijonar naj ne de mogo odpotüvat; — kaj briga to milijone, naj samo oni dajo nerednomi teli, kaj od njih žele i ž njim vred naj si samo duše pogübijo! Siromaški Jezuš! Ali ne, ne bom te samo pomi-lüvao, dejansko te bom tolažo. Delao bom za té. Z de-janjem pokažem, ka se mi miliš. Rad bom davao odseh-mal, — iz srca ti obečam to — rad bom daval odseh-mal na misijone tisto, kaj sem inda v nemar püščao i tüdi drüge na to nagučavao. Bom zadovolen s prostim jelom, pilom, odevalom, naj samo ti, dober Jezus, več dobiš! Zaistino tak včinim, dober Jezuš, boš vido, potolaži se! Tak bo, Jezus, tak, vüпам se, ti me podpi-rao boš.

Zakaj pa trebe misijonari peneze? Zakaj? De nagi po goli, žejen in lačen lahko hodo v tistih nerodovitnih, prevročih i premrzlih misijonskih krajinah? Ali njega de znam železnica i ladja brezplačno vozila? Mešno obleko de z listja meo? Kelih si pa znamkar z štora zdubé? Hoštije njemi po zraki zletijo? Cerkev, tabernakl, šola, bolnišnica, to vse samo od sebe nastane, jeli? I kaj bi na prvom mestu mogo praviti, kje je pa hrana, obleka, kje so knjige za bogoslovce, to je za tiste dečke, šteri ščejo dühovniki postati iz poganov? To tüdi ne pozabimo, ka na priliko v vročoj Afriki brez odevala hodijo divjaki, te vse trebe pokriti, nage jeli ne de püščao v cerkev, zato ka sramežljivost Kristušova vera zapovedava. Tam nega trgovine, fabrike, ne pova se njiva, nega živine, za to vse se misijonar more tam poskrbeti. Divjaki živejo z sada, korenja i divjačine, dostakrat pa samo z glada. Vidite zato trebe misijonarom peneze, zato moramo misijone podpirati, na njé darüvati.

Če bi ljudstvo zarazmelo to silno skrb Kristušove dike i zveličanja poganov, ne bi tak odpretoga srca nosilo do posvetnih reči i ne tak vozkoga do misijonov pa

nešteti jezeri — milijoni bi že vživali sladkočo Kristušove vere v njegovej Matericerkvi. Skopost krščenikov do misijonov je kriva, ka je tak malo misijonarov, ka se vnogim morejo odbiti prošnje, ki ščejo postati misijonarje i krščeniki. Neki misijonar iz Indije piše: »Mi bi lahko dvakrat, celo trikrat teliko bogoslovcov meli; pozvanja so, ali dohodki pūšpekije ne dovolijo sprejema i tak moro vnoigi nadarjeni dečki, šteri bi lahko dobri dūhovniki postali, mesto toga v nevednosti dale živeti i kak dozdej

Podoba življenja. — Morje je življenje, štero se tak hitro i strašno zburka. Mladina vesla po njem z gingavimi rokami, mladina sirota brez oče, brez matere. Oj molimo, ka se ne potopi v valovah greha, nego pride pod varno streho samostana, semenišča.

svoje koze i ovce pasti.« Jezuit Huonder pa piše, ka so zavolo siromaštva petnajsetim mladencom mogli odpodati prošnjo za sprejem v semenišče, šteri so pa prek edno leto to ponizno prosili.

Ķeliko pomagačov bi bilo po njih v goricah Gospodovih! »Zdaj pa, kak piše — za plūgom stapajo ali na ternih lādjah pri krėti sedijo i za vsikdar je odplavalo njihovo lepo vūpanje.« — Pa ti dečki so domači dečki iz poganskoga ljūdstva, štere zato včijo z največ-

šimi trūdi misijonarje za dūhovnike, ka de ljudstvo melo do njih vūpanje, de jih popolnoma razumelo i tak po njih v vekšem broji prišlo med čredo Kristusovih vernikov. To je naime Bog zasado v človeče srce, ka do svojega ljudstva, do svoje materne reči ma vekšo ljūbezen i vūpanje pa tūdi more mati — kak do tūjega naroda. Pa zdaj, kda se tak lepo glasijo poganski mladenci, ka bi postali dūhovniki, misijonarje svojega zablodjenoga ljudstva, se moro odtirati od včjenja zato, ka tisti, ki že poznajo Kristuša pa so obogātčeni po njegovih zemelskih dārah, té rāj zaprāvijo sebi v pogūbo kak bi je njim na pomoč ponūdili. Siromaški Jezus, pa se ti ne bi pomilo meni?

Jeli kak žalostno, prežalostno je to! Ali ne zgūbiti vūpanja! Kaj smo dozdej zamūdili, se vse da nadomestiti, popraviti. Vpelajmo v vsako slovensko hišo nazaj prvejšo pravo slovensko prostost v obleki, hrani, kratka goščjenja, zmernost v pili pa ostane preobilno zadosta za misijone. Vredništvo Novin i M. Lista sprejme vsaki te najmenjši dar v te namen i ga odpošlje deloma taki na misijone, deloma ga pa shrani v posojilnico, naj narasté na takši znresek, ka mo vogrski Slovenci mogli sami en misijon vzdržavati, šteroga de vodo naš rojak. Oj kak veselo bo to za Jezusa! Kak hasnovito za nevmrtelne dūše! Kak velika čast bo to za naš mali mili narod slovenski! Oj pridi, pridi ti blaženi, zaželeni den i napoči na nebi vogrskih Slovincov kak zahvalni spomin na svetovni boj, šteri nas je ne tak grozno tlačo, kak drūge narode! Oj pridi, pridi i postani ti naš spravn i zadostilni dar za naše pokojne vojake! Pridi, oj pridi prosto življenje slovensko nazaj i postavi si večén spomin z misijonom vogrskih Slovincov, večén spomin pred Bogom i ljudmi!

IV.

Odgoji prav dobro svojega sinka, šteroga Bog v dühovniški stan zové.

To je ta štrta pomoč, štera odpomore pomenjkanji dühovnikov. Dühovnika ne vzgoji semenišče, nego rojstna hiša. Keliko jih je Bog pozvao v dühoniški stan i neso prišli v njega zato, ka so njim stariše slab zgled davali. Ki šče, ka bi njegov sin dober dühovnik bio, more ga dobro vzgajati. Vsako dete se more dobro odgajati, posebno pa tisto, štero je Jezus pozvao, ka bi njegov namestnik bilo. Čisti guči, sramežljivo življenje, pobožen hišni red brez kumbe, preklinjanja s skūpnov molitvov, gosto pohájanje svete meše i sv. obhajila, zmernost, prostost v jeli, pili, noši, vsmiljenost do siromakov, vsaki den pobožno čtenjé, to je v glavnih potezah življenje tiste hiše, štera šče meti dobroga dühovnika. Kje se to ne obdrži, zna ga meti, ali dobroga samo redko i samo po zvünrednih božjih potah. Celoj hiši, botrini, rodi, poznancom je pa ljübeča dužnost, naj dosta molijo za dijaka i ga tüdi na to opominajo, *ka de dober pop*. Ta vzgoja bo stalno dober sad rodila i to najvejšo tolažbo cedila oči, materi i celoj žláhti v srcé: vaš sin, brat, sorodnik je čisti, trezen pop, ne išče penez nego düše, moli dosta, dela rad, je oča sirot, je ves goreč za božjo čast, pred Jezušom v cerkvi je njegov dom, svetskih veselic ne pozna, grešnike išče, slabe krepí, dobre spopolnjava, je pravi sin Marijin, ki celo življenje, vse trpljenje ešče smrt darüje, naj se rešijo düše i odiči Bog. Njegovo življenje je svetlost, štera Kristusá jasno kaže. V toj svetlosti se veseli cela Maticerkev, vojsküvajoča se na zemlji, trpeča v vicah, odičena v nebi. I ta svetlost kaplje v najboga-tejših trakih že v žitki, oj keliko bole pa pri miranji i na drögom sveti, na tiste, ki so pomagali odgojiti toga dobroga dühovnika. — Je ne to vse? Želete drügo, oča,

mati, sestre, brati, botrina, rod, pomočniki, darovniki dobrega duhovnika? Želite več kak čüti z Jezusovih vüst reči, štere de pravo vašemi dobromi duhovniki v nebo ga zvajoč: „*Hodi dober i veren sluga vu veselje svojega Gospoda*“ (Mataj XXV. 21.) — Vam pa: i toga vernoga slugo ste mi vi pomogli odgojiti, veselste se ž njim? Oj kak srečno te mirali, kak veselo te v nebo šli, kak nepopisno te se tam vekomaj veselili, ki ste z svojimi molitvami, dari, zatajüvanjom, svetim življenjom spravili Jezusi če samo ednoga dobrega duhovnika. Veselste se svojoj plači, veselste se, veselste se!*)

* * *

Od zibeli do groba vse düševne dare nam po duhovnikah deli dragi Jezus. Po kom de je pa te delio, če tei ne de? Po nikom. Zahvalnost nas mora zato prisiljavati, ka mo se skrbeli za dobre duhovnike. V koga srci ta zahvalna ljubézen gori, on de znao dosta dobra včiniti v té namen, ljubézen je naime iznajdljiva. Jeznit *Gatterer* je lani v Beči pravo tri lepe zglede od té iznajdljive zahvalne ljubezni na spravišči Drüžbe sv. Petra Klav.: 1. *Pétinpolletni deček* se je zatajüvao sladčeca i stem si teliko penez spravo, ka je mogo deset kitajskih poganskih dečekcov odküpiti. 2. Neki kmet je duga leta tak skrbno pobirao stare štemplne, ka je do 250 jezer koron haska spravo misijonom. 3. Ženkica je prinesla g. plivanoši 120 K. na misijone, štere sta si z možom tak spravila, ka sta ne pila opojnih pijač. — Draga düša, ljübi, ljübi Jezusa pa tvoja ljubezzen bo tüdi najšla mnogo pripomočkov za dobre duhovnike. „*Ljubézen vse prenesé, vse pretrpi*“ (I. Kor. XIII. 7.)

*) Zgledl (példe) v tom listi navodjene se najdejo v knjižici franciskana Gruber Daniela: „*Wie kann dem unheilvollen Priestermangel abgeholfen werden?*“

Nasledüvanje Marijino v poštüvanji dühovnikov.

Drago dete — tak pravi Marija — či obhodiš celi svet, od dühovniške česti zvišenejšega stališa pa vekšega dostojanstva ne najdeš nindri.

Kak na zvišenost gledoč stoji Bog nad vsemi zemelskimi vladarami: ravno tak stoji tüdi dühovniško dostojanstvo nad vsemi drügimi zemelskimi dostojanstvami.

Vladarje toga sveta sklenjavlejo pa zvršavlejo samo posvetne, začasne posle, pokeč je stališ dühovnika boži stališ.

Vsaki, ki poštüje svojo vero pa žive poleg nje, zna poštenje do dühovnikov, zato ka so oni službenicje te vere pa oni zvršavlejo njene obrede.

Što službenike svete cerkvi zametavle pa po nikaj ma, on vsakojački ne poštüje tüdi svoje vere pa verskih skrivnosti.

Z veseljom i poštüvanjom sam je poslušala, gda so mi čteli sveto pismo, pa sam je gledala vseli z globokov poniznostjov, gda so prikažüvali žrtve Svetci vseh Svetcov.

Od svojega božega Sina sam se navčila, ka so tisti, ki sedijo na Moješovom stolci, vsigdar časti pa poštenja vredni, — pa šče te so časti pa poštenja vredni, či so v vsakdenešnjem življenji včinoli kakše kaznivo djanje.

Zato sam, drago dete, vsigdar poštüvala tiste tüdi, ki so sovražili Kristusä pa želeli njegovo smrt, či ravno ka so bili službenicje Jezušovi.

Gda se je začno novi zakon, sam skazala vso düžno čast apoštolom, zato ka je je na slednjoj večerji Jezuš posveto za dühovnike.

Drago dete, poštüj dühovnike, či ščeš skažüvati čast svetoj veri.

Kak veliki razloček je med dühovniki staroga i no-

voga zakona! Tej prikažujejo na oltaraj najsvetejšo pa najevišenejšo žrtev toga sveta, pokeč so v starom zakoni prikazane žrtve bile samo predpôdoba pa tenja te najsvetejše pa najzvišenejše žrtve.

Premisli samo, ka si ti dužno tistim dühovnikom, ki tebe hranijo pred oltarom z Jezušovim svetim telom i krvjov, ki te odvežejo od grehov, te včijo evangelijske resnice, ti podeljavlejo svetstva pa te vodijo v nebesa.

Oni so tvoji pravi očevje, voditelje, dobrotnicje, pa ravno zatoga volo zaslūžijo, ka se moreš pošteno obnašati proti njim.

Gea opažiš, ka kakši lagoji lūdje psūvlejo pa ogri-zavlejo dühovnike, — te si gotovo lejko misliš od njih, ka je njuva vera mlačna, ali je pa že nanč nemajo.

Što dühovnike zaničavle, on je že napol spadno od vere, zato ka takši svoje vere gotovo ne poštuje visiko, ki delovanje popov ponikoj ma, pa se jih ne poštuje.

Drago moje dete, što zametavle dühovnike, on razžali s tem samoga Jezusa.

Grozno je to, drago dete, ešče ednok pravim, grozno delo je to, ka dühovnike dnesden tak malo poštujejo, njuvo število zmenšavlejo, ka dühovnike preženejo, okradnejo, njim jemlejo imanja, pa ka držijo dühovništvo za najnižiši pa za najpozadnejši stališ človeče- družbe.

Z vsega toga sledi, ka se vera dnesden že jako malo poštuje.

Ne nasledūj teh brezbožnih zgledov, či se neščeš naveke pogūbiti, zato ka jako razžališ gospodnoga Boga, či njegove sluge zametavleš pa odūrjavleš.

Vervli mi, ka bo moj boži Sin maščūvao vsa tista zaničavanja, zametavanja pa preganjanja, štera morejo pretrpeti dühovniki, pa bo vrgeo sovražnike dühovnikov na večno skvarjenje.

Ne išči pa ne gledaj slabosti dühovnikov, njuve hibe pa božna djanja, zato ka so oni tebi spodobni slabi

ljudje, ki tudi majo skušnjave, pa jih grešne prilike tudi v greh zapelajo.

Bole to gledaj v njih, ka so posvečeni za najzvišnejšo službo božo.

Ka se najmre tiče njuvih hib pa slabosti, je Bog pokaštiga, či se ne pobolšajo. Pa si dobro zapomli, ka si ne ti njuv sodec, pa ka je to ne tvoj posel, ka bi nje sodo pa psūvao.

Či je ne boš zadosta poštvūvao, se ti hitro zna zgoditi, ka ti na smrtnoj posteli ne bodo mogli priti te tolažit pa mirit z Bogom.

Bole je zagovarjaj pred takšimi, ki od njih božno gučijo, zato ka te najdeš miloščo pri Bogi, ki je zavūpao službo pri cerkvenih oltaraj na dūhovnike.

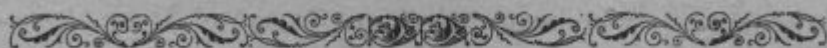
Ne bodi nevoščeni na njuva imanja. Ne od tebe, nego od Materecerkvi so dobili to.

Bog, ki se skrbi za vse pa za vsakoga, se skrbi tudi za dūhovnike. Pa či negda negda vživlejo bolši žaloš krūha, pa majo nazlūk bolše dohodke, potom ne pozabi, ka so oni najprednješi službenicje boži pa so po zvišenosti svoje službe tudi bole plačeni.

Tvoja vera bo postavljena v vekšo svetlost, či boš dūhovnike visiko poštvūvao pa je častio.

Drago dete, nasledūj Marijo!

„Vk.“

Podajmo se v misijon.

„Daj mi dūše, drūgo si vzemi.“ To je bila regola sv. Frančiška Saleškoga. To si je zbrao in verno spunjavao tudi goreči Don Bosko.

Dūše! Niedna stvar je ne toliko vredna kak dūša. Edna sama dūša je dragša od vseh dragocenih kinčov, od korone iz čistoga diamanta, od vsega zlata. Vredna je vse Jezusove krvi.

Dūše! To je bio navaden krik vseh svetnikov, to je

bila najgorečnejša žela vseh apostolov, to je bitje lübezni punih src.

Düše! Kriči sv. Frančišek Saverij; s križom v roki hodi po širnoj Indiji, vči, spreobrača, krščüje na jezere.

Več kak petdeset dežel je spravo pod Kristusovo zastavo, prehodo je peški na jezere kilometrov, sam v z svojov rokov je okrsto nad milijon poganov... na zadnje je šteo iti na Kitajsko. Je že na poti, gda ga smrt stavi. Tam v tujini, na golej zemli pod milim nebom leži, vmira in moli za sreobrnjenje poganov, moli za düše v smrtnoj senci zablodjenih Kitajcov.

Oh! Či bi svet meo dvanajset Ksaverijov, maliki (bolvani) bi se mogli razdrobiti pred svetim Križom, tmica poganstva bi se razkadila pred zarjov svete vere.

To mi krščeniki dosegnemo, či se združimo v gorečoj molitvi za spreobrnjenje poganov in krivovercov. Molitev gene Jezusovo Srce, štero si poišče med nami goreče misijonare.

Sledeča molitvica je jako vugodna za to. To molitvico je zložo in molo sam sv. Frančišek Ksav. in sveti Oča Pius IX. so jo obogatili z odpüstki 300 dnevov za one, ki jo pobožno in s potrtem srcom zmolijo vsaki den. Glasi se:

»O Večni Bog, Stvarnik celoga sveta, spomni se, ka so düše poganov tädi stvarjene na tvoj kep in na tvojo podobo. Pa glej, moj Bog, v tvojo nečast se pekel z njimi napunjava. Spomni se, ka je tvoj Sin, Jezus Kristus pretrpo bridko smrt za njihovo zveličanje. Prosim te, Gospod, ne dopüsti, da bi tvoj Sin bio zavrženi od poganov, nego po molitvi tvojih svetnikov in Svete Cerkvi, zaročnice tvojega Sina, se spomni na svoje smilenje. Pozabi na jihovo malikovalstvo i nevero, daj jim spoznati Jezusa Kristusa, od tebe poslanoga v naše zveličanje, v naše življenje in vstajenje po šterom smo bili odrešeni in šteromi naj bo slava na veke vekov. Amen.«

Dari na adrijansko kapelo.

Balužić Martin	100 k	Végić Ferenc	20 k
Hozjan Stevan	100 k	Dominko Jürrij	20 k
Smodiš Matjaš	50 k	Marič Ivan	40 k
Petek Ivan	4 k	Hozjan Ferenc	20 k
Zadravec Števana žena	10 k	Mertik Stevan	40 k
Smolko Stevan	10 k	Dominko Maria	20 k
Malko Ivan	10 k	Dominko Jožef	100 k
Jerebić Jožef	1 k	Smodiš Orsa	40 k
Ferenčak Jürrij	15 k	Sečkar Ivan	100 k
Smelj Ivan	10 k	Zver Andraš	10 k
Ferenčak Stevan	10 k	Antolin Ferenc	20 k
Zadravec Ivana žena	10 k	Kavaš Matjaš	8 k
Zakoić Mihal	20 k	Végić Peter	2 k
Zakoić Balaž	4 k	Čik Jula	6 k
Horvat Balaž	40 k	Jemeš Ivan	14 k
Kovaš Orša	40 k	Škafar Martin	10 k
Gabor Kata	1 k	Virag Stevan	50 k
Kociper Martin	10 k	Zver Stevan	20 k
Matko Stevan	10 k	Kavaš Mihal	100 k
Markoja Peter	10 k	Kavaš Terezija	100 k
Hozjan Ivan	2 k	Végić Matjaša žena	20 k
Gabor Števana žena	30 k	Balužić Andraš	100 k
Sečkar Terezija	22 k	Zver Mihal	20 k
Antolin Ferenc	10 k	Zver Andraš	10 k
Mlinarič Števana žena	10 k	Kavaš Ivan	10 k
Zelko Kata	8 k	Tratnjek Jožef	10 k
Antolin Matjaš	20 k	Kavaš Matjaš	20 k
Sečkar Mihal	10 k	Kociper Balaž	10 k
Maučec Mihal	2 k	Kociper Martin	20 k
Smelj Balaž	1 k	Mlinarič Ivan	10 k
Nedelko Mihal	10 k	Zver Marko	10 k
Virag Maria	20 k	Lutar Orsa	10 k
Marinič Jožef	10 k	Smolko Kata	10 k
Antolin Mihal	4 k	Zver Marija	3 k
Temlin Ivan	6 k	Ferenčak Andraš	30 k
Kociper Martin	20 k	Ferenčak Stevan	20 k
Sečkar Ivan	20 k	Ferenčak Balaž	10 k
Kociper Martin	10 k	Smolko Marija	20 k
Tratnjek Stevan	12 k	Kavaš Matjaša žena	4 k
Zidig Mihal	10 k	Antolin Peter	10 k
Čoišig Mihal	20 k	Duh Balaž	10 k
Ferenčak Martin	30 k	Marič Ora	10 k
Tratnjek Maria	10 k	Gabor Andraš	10 k
Smelj Ivan	20 k	Kavaš Martin	20 k
Balužić Jürrij	20 k	Horvath Matjaš	20 k
Duh Stevan	20 k	Kociper Števana žena	10 k